

Felelőtlenségben eltelt életek

KÖNYVKRITIKA - LXV. évfolyam, 4. szám, 2021. január 29.

Géraldine Schwarz: Emlékezet nélkül. Fordította Ádám Péter, Kiss Kornélia. Kalligram Kiadó, Budapest, 2020, 392 oldal, 3990 Ft

Géraldine Schwarz könyve a dokumentumok, levelezések és beszélgetések alapján rekonstruálható német-francia családtörténetet a saját emlékeivel együtt mesterien ágyazza a köztörténet folyamatába. Amikor a holokausztról beszél, a holokauszt eseményének és utótörténetének folytonossága érdekli, vagyis nem a tegnappal, hanem a mával foglalkozik. Elbeszélése nem az áldozatok és nem a tettesek nézőpontját rekonstruálja, hanem a Mitläufer tudatára kíváncsi. (...) A „Mitläufer” a szövetségesek kifejezése volt azokra, akik bizonyíthatóan se gyilkosságokat, se más háborús bűnt nem követtek el, valamilyen tudomással azonban rendelkeztek, becsukott szemmel, ellenállás nélkül sodródtak, és ha az új törvények bizonyos javak, előnyök megszerzésére módot adtak, habozás nélkül kihasználták a kínáló lehetőséget.